HLAVNÉ TÉMY ČASOPISU:

- PRIATEĽSTVO A RITUÁLY
- MYŠIAK TURISTA
- PRIATEĽSTVO A PRIJÍMANIE

Škola z koruny stromov

Školský rok 2024/2025
Číslo 1

OBSAH ŠKOLSKÉHO ČASOPISU

ÚVOD **02**
informácie o časopise

ROZHOVOR S LÍDERKOU LIFESTART **03-04**
o škôlke a vzdelávacom centre

DOBRÝ ANJEL **05-06**
nová tradícia

DETI V MŠ **07-08**
reportáž dňa v škôlke- rituály

VÝTVORY V MŠ **09-12**
čo vyrobili

MYŠIAK **13**
u prvákov

ÚPRAVA STAREJ KÁRY **14**
prváci pracovali

POSTUP PRI STAVANÍ BUNKRA **15-16**
krok za krokom ako ho postaviť

NÁVŠTEVA BANE **17-20**
výlet

NADÁVKY, VULGARIZMY V LIESTART **21-22**
presná strela do srdca

LÚŠTENKA **23**
informácie + ukážka

LÚŠTENKA **24-25**
vyplnenie lúštenky

ÚVOD

informácie o časopise

Milí čitatelia,

vítame vás pri prvom vydaní nášho mesačného školského časopisu! Každý mesiac vám prinesieme novinky zo života školy a škôlky, zaujímavé témy, rozhovory, tvorbu žiakov a mnoho ďalšieho.

Časopis bude miestom, kde sa dozviete o aktuálnych projektoch, dostanete tipy na učenie a zabavíte sa pri hrách a tvorivých dielach. Cieľom je spojiť našu školskú komunitu a predstaviť Vám naše projekty.

Prajeme príjemné čítanie a tešíme sa na všetky zážitky, ktoré nás čakajú!

Váš Redakčný tím

Rozhovor s pani riaditeľkou

o škôlke a vzdelávacom centre

ČO VÁS MOTIVOVALO K VYTVORENIU SÚKROMNEJ LESNEJ ŠKÔLKY?

Inšpiráciu mi dala Katka Brestovanská, mama nášho Kika, ktorá mi povedala, že sa do toho pustím. Ďalším dôvodom bola moja túžba zabezpečiť kvalitné vzdelanie pre mojich päť detí.

KTO VÁM POMOHOL VYTVORIŤ ŠKÔLKU?

Povedala by som, že nám veľmi pomohla akási božia vôľa a vesmír, ale aj dobrí ľudia. V priebehu len troch mesiacov sa udialo množstvo neuveriteľných vecí, ktoré by som sama nikdy nedokázala, keby som nemala "naklonené hviezdy," aby škôlka mohla vzniknúť.

AKÉ VÝHODY PODĽA VÁS POSKYTUJE LESNÁ ŠKÔLKA V POROVNANÍ S TRADIČNÝMI ŠKÔLKAMI?

Hlavnou výhodou je samotný pobyt v lese. Deti, ktoré prirodzene patria do prírody, majú možnosť tráviť čas vonku, tak ako to bolo pre deti prirodzené po milióny rokov. V lesnej škôlke môžu behať bosé po lúke, prechádzať sa vodou, liezť na stromy – všetky tieto aktivity sú dôležité pre správny vývoj tela aj mozgu.

AKÉ SPÄTNÉ VÄZBY DOSTÁVATE OD RODIČOV A DETÍ, KTORÉ NAVŠTEVOVALI VAŠU ŠKÔLKU?

Spätné väzby sú veľmi pozitívne. Len dnes som dostala dva maily od rodičov našich bývalých škôlkarov, ktorí nám ďakovali za to, že ich deti strávili polovicu svojho života v LifeStart, a že to bolo najkrajšie obdobie v ich živote. Potešila ma aj spätná väzba od mamičky jedného z našich súčasných škôlkarov, ktorá vyjadrila spokojnosť s novými zmenami a nastaveniami, ktoré sme v škôlke zaviedli. Povedala, že to bol ten najlepší krok, aký sme mohli urobiť. Spätné väzby prichádzajú aj od učiteľov našich absolventov, napríklad mojich synov. Chvália ich za pozornosť, kreativitu a empatiu.

AKO VYZERÁ TYPICKÝ DEŇ V LESNEJ ŠKÔLKE?

Deň v lesnej škôlke je výnimočný už tým, ako ho začíname – s milými tútorkami, ktoré majú deti naozaj rady. Nekričia na ne, nevyhrážajú sa, ale sú láskavé a vždy hľadajú pre dieťa to najlepšie riešenie. Ráno sa venujú najmenším deťom a potom máme kruh s maňuškami, kde s nimi hráme malé divadielko, aby sme im priblížili, čo nás v ten deň čaká. Používame aj voňavé olejčeky, ktorými si navzájom dávame "voňavý pozdrav". Potom nasleduje aktivita, počas ktorej sa snažíme deti niečo nové naučiť alebo ich posunúť vpred. Ďalším bodom je desiata, po ktorej sa vydávame von, najčastejšie do lesa. Takto začína náš deň v škôlke.

AKÉ SKÚSENOSTI OČAKÁVATE OD SVOJICH TÚTOROV?

Tútori by mali byť ľudia s veľkým srdcom, plným lásky, pretože láska dokáže prenášať hory a dosiahnuť mnoho. Ak majú dostatok lásky, budú sa chcieť učiť, vzdelávať a neustále sa zdokonaľovať, a to všetko z lásky k deťom. Okrem toho by mali byť veľmi kreatívni, aby deťom mohli hravou a originálnou formou prinášať nové poznatky. Deti si potom ani neuvedomia, že sa učia, pretože to všetko prebieha prirodzene a zábavne.

Pomoc pri podaní

V našej škole sme zaviedli krásnu tradíciu, ktorá prináša pomoc a radosť tým, ktorí ju potrebujú – volá sa Dobrý anjel. Každý týždeň sa vylosuje dvojica žiakov z tiedy starších školákov, ktorá sa stane „**dobrým anjelom**“ pre mladších spolužiakov. Úlohou dobrých anjelov je byť vždy nablízku a pomáhať tam, kde je to potrebné – pri bežných situáciách, s ktorými si menšie deti nevedia poradiť sami.

Ako dobrý anjeli pomáhajú

Byť dobrým anjelom nie je len o plnení povinností, ale o tom, aby sme sa všetci naučili, aké dôležité je navzájom si pomáhať a starať sa o seba. Preto sa tešíme na každý týždeň, keď sa dozvieme, kto sa stane ďalším dobrým anjelom a bude pokračovať v tejto krásnej tradícii.

Pomoc pri lepení

DETI V MŠ

reportáž dňa v škôlke - rituály

Rizuál s olejčekmi

Každé ráno, ešte predtým než sa deti pustia do svojich hier, si vytvoria kruh, sadnú si na koberec a tútorka im jemne kvapne voňavý olejček na zápästie.

Ďalšie rituály

Rizuál s maňuškami

Deti majú istotu! Aj keď práve ráno nie je tá istá tútorka na službe, maňušky sú vždy tie rovnaké - zajačik a veverička. Sprevádzajú detí tým, čo sa bude cez deň diať a deti privítajú spevom a voňavým olejčekom. Deti si tento ranný rituál zamilovali!

Rizuál s Guľkom Bombulkom

Guľko Bombuľko zavítal medzi škôlkarov, aby sa s nimi bližšie zoznámil a spoločne s nimi objavoval pravidlá, ktoré nám pomáhajú byť v bezpečí, najmä keď sa pohybujeme v lese alebo na ihrisku. V našom kruhu sa dozvieme, ako sa správne správať v prírode, prečo je dôležité rešpektovať prírodné zákony a ako sa chrániť, aby sme si všetky dobrodružstvá užili bezpečne. S Guľkom Bombuľkom sa naučíme, ako byť dobrými kamarátmi nielen k sebe navzájom, ale aj k prírode. Deti si vyrobili aj svojho vlastného Guľka Bombuľka.

Fotky s rituálmi

VÝTVORY V MŠ

čo vyrobili

V našej škole sme nedávno zažili skvelú tvorivú dielňu, počas ktorej si škôlkari vytvárali nádherné "lesné koruny". Tvorenie prebiehalo z papiera, no výsledné diela boli plné farieb a krás jesene. Na svoje koruny si deti lepili jesenné poklady, ktoré sami nazbierali – pestrofarebné listy, žalude, šípky a gaštany.

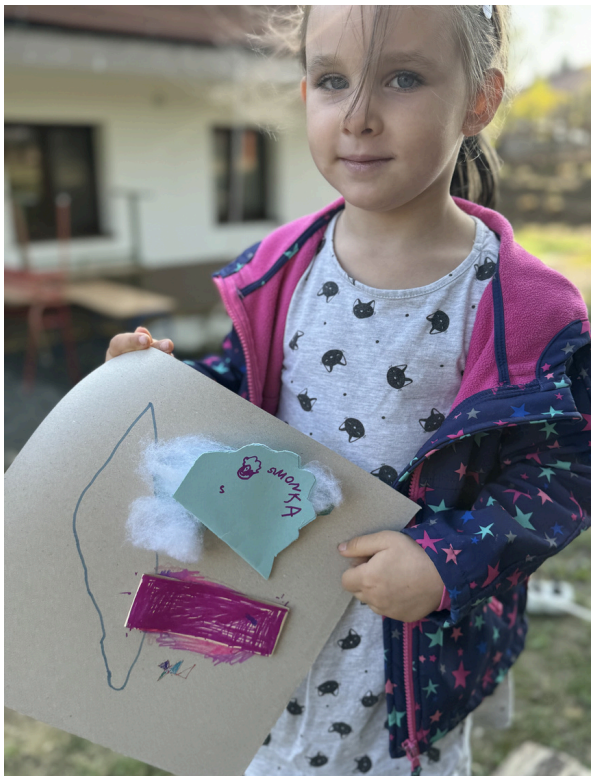

Naša škôlka nedávno zažila výbuch kreativity, keď deti dostali úlohu nakresliť alebo vytvoriť svoju vysnívanú škôlku. Každý prišiel s jedinečným nápadom a výsledky ukázali, aké farebné a zábavné by mohli byť naše dni v týchto fantastických škôlkach.

Niektorí si vysnívali škôlku zo sladkostí, kde by sa nachádzala cukrová vata, zmrzlináreň a každý deň by sa konala sladká párty. Iní si zase predstavovali legovú škôlku, v ktorej by si mohli stavať obrovské stavby z lega. Objavili sa aj nápady na zvieratkovú škôlku, kde by boli ich kamarátmi rôzne zvieratká, či dokonca škôlku z lietajúcich srdiečok a motýľov, plnú farieb a lásky.

Skupina detí navrhlo aj vojenskú škôlku, kde by sa deti hrali na vojakov a učili sa disciplíne, zatiaľ čo ďalšie by chcelo morskú škôlku, kde by žili morskí ľudia a deti by sa hrali s morskými pannami a rybami.

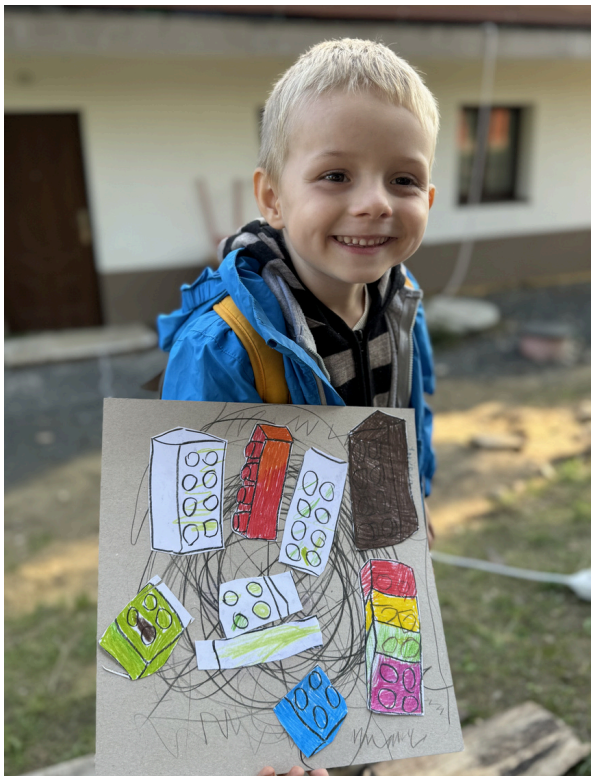

V našej škôlke sa deti nedávno zapojili do ručných tvorivých dielní, kde vyrábali originálne postavičky z divých gaštanov. S pomocou špajlí.

Myšiak

u prvákov

Jedného dňa k nám do školy dorazil nečakaný balík pre prvákov. Balík prišiel až z Dánska (prváci hneď zisťovali kde sa Dánsko nachádza). Vo vnútri bol malý myšiak so spacákom, ktorý rád cestuje a môže prespať kdekoľvek. Myšiak bude každý víkend navštevovať svojich nových kamarátov na prespávačky. Keďže je u nás úplne nový, počas celého školského roka mu prváci ukážu, ako to u nás v škole chodí. Prváci už začali plánovať niekoľko výletov, kam by sme ho mohli vziať. Jeden z nich bola aj baňa v Pezinku.

ÚPRAVA STAREJ KÁRY

prváci pracovali

Naši šikovní prváci sa pustili do skvelého projektu – rozhodli sa opraviť starú káričku! Každá úloha bola časovo ohraničená, takže si museli dobre naplánovať prácu. Najprv ju dôkladne vybrúsili, aby odstránili starú farbu a pripravili povrch na nový náter. Potom si sami zarobili farbu a s nadšením sa pustili do natierania. Káričk a dostala nový život v krásnej červenej farbe, ktorá sa leskne ako nová. Prváci si na projekte dali záležať a výsledok je naozaj úžasný. Tešíme sa, že sa naučili niečo nové a mali pri tom kopec zábavy!

POSTUP PRI STAVANÍ BUNKRA

krok za krokom ako ho postaviť

Jedného dňa sme objavili dokonalé miesto medzi stromami pri plote. Chvíľu sme stáli a škrabali sa po hlavách, rozmýšľajúc, čo geniálne by sme tam mohli vymyslieť. A vtom to prišlo!

Po búrke tam ležali popadané konáre, haluze všade naokolo a veľa lístia. Perfektné! Čo iné sa dá robiť, keď máš hromadu konárov a lístia? Jasné, postaviť bunker! A tak sme sa pustili do veľkolepej výpravy na vytvorenie našej tajnej skrýše.

Haluze s lístím, samotné lístie a konáre sme nahádzali na jednu veľkú kopu, aby sme si mohli prehliadnuť, s akým “stavebným materiálom” pracujeme. Vyzeralo to ako kôpka chaosu, ale v našich očiach to už bol základ na bunker snov!

Najprv sme vzali jednu obrovskú haluz, ktorá mala ešte na sebe dosť lístia. Položili sme ju ako hlavnú strechu nášho bunkra. Potom sme sa vrhli na zvyšok - všetky odkryté miesta sme začali zapĺňať menšími halúzkami a lístím, aby bolo všetko pekne ukryté. Naša skrýša sa pomaly menila na náš bunker.

Nestihli sme síce dokončiť strechu, ale rozhodli sme sa, že aspoň urobíme poriadok vo vnútri bunkra. Pustili sme sa do zametania – všetky malé polámané konáriky a lístie sme pekne odpratali, aby sme mali čistý priestor na pohyb. Keď sme skončili, náš bunker síce ešte nemal strechu, ale aspoň sme mohli hrdo chodiť po upratanom území!

Uprataný bunker vyzeral úplne špičkovo... teda aspoň dovtedy, kým neprišiel vietor a neprivial nám dovnútra ďalšiu kopu lístia. Takže sme zase stáli uprostred nášho "čistého" priestoru a jediné, čo nám napadlo bolo: „No, asi to chcelo tú strechu!“

NÁVŠTEVA BANE

výlet

Ukážka

VYBUCHLA VEĽKÁ HVIEZDA (SUPERNOVA) --> Z PRACHU A PLYNU VZNIKLA SLNEČNÁ SÚSTAVA --> PLANÉTA SLNEČNEJ SÚSTAVY JE ZEM S MESIACOM --> PRI VYTVÁRANÍ ZEME BOLO HORÚCO A ZLATO BOLO ´´VŠADE´´ --> V ZEMSKEJ KÔRE VZNIKALI KREMENNÉ ŽILY S OBSAHOM ZLATA --> TIE SA ČASOM ROZPADLI DOSTALI SA DO POTOKOV A RIEK --> TAM ICH KOPALI A HĽADALI ZLATOKOPOVIA --> RYŽOVALI ZLATO TAK DLHO AŽ SA DOSTALO --> NA PEZINSKÉHO PERMONÍKA KDE SI ZLATO NÁJDEŠ SÁM PRECHÁDZKA Z KALIFORNIE (USA)

Deti dostali kamienky, ktoré si následne vložili do misky. Miska bola najprv vybavená hlbšími ryhami, do ktorých kamienky zapadli, a neskôr obsahovala menšie a jemnejšie ryhy. Tento proces pripomínal ryžovanie zlata, kde sa pomocou podobných nástrojov – panvíc s drážkami – zachytávajú ťažšie častice zlata pri preplachovaní vody a piesku. Ryhy slúžia na to, aby sa v nich usadili ťažšie zlaté nugety alebo zrnká, zatiaľ čo ľahší materiál je odplavený vodou. Takýmto spôsobom deti symbolicky skúmali, ako sa dá zlato oddeliť od iných minerálov.

Ukážka zlata na kartičke

Deti mali možnosť vidieť zaujímavú ukážku rôznych druhov kameňov. Pred nimi boli vystavené vzorky minerálov a hornín rôznych farieb, veľkostí a textúr. Počas ukážky sa mohli deti nielen pozerať, ale aj si kamene ohmatať, aby lepšie pochopili ich štruktúru a povrch. Týmto spôsobom si mohli uvedomiť rozdiely medzi drsnými, hladkými, ťažkými či ľahkými kameňmi. Táto interaktívna časť im umožnila priblížiť sa k svetu geológie a spoznať, ako rôzne typy kameňov vyzerajú a aké majú vlastnosti.

Keď deti vstúpili do vnútra bane, dostali na hlavu helmu, na ktorej bola pripevnená baterka. Týmto spôsobom sa cítili ako skutoční baníci, pripravení na objavovanie podzemného sveta. Sprievodca im ukázal, ako voľakedy svietili v bane naši predkovia. Rozprával im príbehy o tom, ako baníci používali olejové lampy a sviečky, ktoré mali svoje výhody aj nevýhody. Deti sa dozvedeli, že svetlo bolo v tme bane kľúčové pre ich prácu, ale tiež im ukázal, aké nebezpečné mohli byť tieto zdroje svetla v úzkych priestoroch. Vďaka moderným helmám s baterkami mohli teraz sami zažiť, aké je to vidieť pod zemou a objavovať tajomstvá, ktoré skrývala. Táto skúsenosť im poskytla jedinečný pohľad na to, ako sa zmenila práca v bani a aké technologické pokroky sme dosiahli.

V bani, ktorú deti navštívili, mali jedinečnú príležitosť vidieť rôzne druhy hornín a minerálov priamo na mieste, kde vznikajú. Sprievodca im ukázal vzorky hornín a minerálov , ktoré sa ťažia v bani. Deti sa dozvedeli, že horniny vznikajú zmesou viacerých minerálov a každý z nich má svoje jedinečné vlastnosti – niektoré sú krehké, iné tvrdé alebo lesklé.

NADÁVKY, VULGARIZMY V LIFESTART

presná strela do srdca

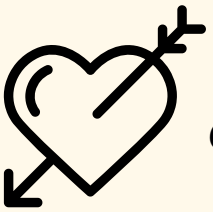

Opis jedného kruhu z mnohých v mesiaci september

Vošla som do triedy a deťom som povedala, že som počula veľmi silné slová. Spýtala sa ich, či vedia, ktoré to sú. Deti zostali zaskočené, ale nič nehovorili. Povzbudila som ich, že môžu hovoriť, že je to v rámci hodiny. Nikto sa neosmelil, tak som začala hovoriť o tom, čo pre nich znamená slovo „kokot“, „piča“, „jebnutý“, a oni navrhli aj slová „debil“ a „hnusák“. Jedno z detí povedalo, že je to zábava.

Opýtala som sa, či sa doma takto zabávajú, či je to pre nich forma srandy a spoločného trávenia času. Dieťa zvážnelo a povedalo, že nie, že tieto slová používajú rodičia, keď sa hádajú. Opýtala som sa, či je hádka preňho srandovná a príjemná. Odpovedal, že nie, a sklopil oči. Nadviazala som na to vlastnou skúsenosťou, že moji rodičia sa hádali a používali tieto slová a vtedy som sa veľmi bála. Cítila som chvenie na celom tele, búšilo mi srdce a nechcela som to počuť. Preto som vždy odišla z miestnosti a zavrela sa do izby. Veľmi som sa vtedy bála. Dieťa povedalo, že cíti to isté – že chce odísť, zavrie sa do izby a že sa bojí. Zopakovala som otázku, či je potom zábava rozprávať slovo „kokot“. Odpovedalo, že nie.

Spýtala som sa aj ostatných detí, či ich rodičia doma používajú tieto slová. Ostatní povedali, že nie. Vraveli však, že sú u nich doma hádky a že sa vtedy tiež boja. Jedno dieťa tvrdilo, že jeho rodičia sa nikdy nehádajú. Aby som ho vtiahla do témy, povedala som mu, že je užitočné vedieť, že hádka môže byť niekde inde, a že keď sa s tým stretne, bude vedieť, čo má robiť, preto nech počúva ďalej.

Keďže sa deti báli, znamenalo to, že sa necítili dobre, keď niekto používa takéto slová. Na tabuľu som preto nakreslila zbraň a človeka. Povedala som, že nedávno bol aj postrelený náš premiér, či si to pamätajú, a hneď sa zorientovali. Vedeli, že keď vystrelí zbraň, sú tam náboje, a tie môžu poškodiť svaly, orgány a človek môže umrieť alebo zostať zranený. Potom som nakreslila človeka, ktorý stojí oproti inému človeku a hovorí mu tieto nadávky, ktoré som rozpísala. Opýtala som sa, či vedia, čo to robí tomu človeku, na ktorého nadávky smerujú. Deti hneď vedeli, že ten druhý bude plakať. Opýtala som sa, prečo bude plakať. Odpovedali, že bude smutný.

Tomu človeku som nakreslila srdce plné čiernych bodiek a povedala som im, že sú to náboje. Nadávky sú náboje, ktoré vždy trafia srdce. Povedala som im, že tieto náboje v srdci zostávajú aj keď vyrastieme, a ja takéto náboje v srdci, bohužiaľ, mám. Deti však tvrdili, že oni nikomu konkrétnemu nenadávali, že nadávali len tak „do vetra“. Vysvetlila som im, že to je ako nebezpečný silvestrovský ohňostroj. Pušný prach letí a vždy trafí nejakého vtáčika alebo zviera a všetkých z toho bolia uši. Že rozprávať nadávky „do vetra“ znamená nebezpečný ohňostroj, nekontrolované rany, ktoré letia do priestoru a nikdy nevieme, koho všetkého trafia. A tak ako zvieratá bolia uši z ohňostroja, tak aj ľudí bolia z nadávok. V tom mi dali za pravdu.

Povedali sme si, že keď sa rodičia hádajú, strieľajú po sebe, ale nejaká rana príde aj do srdca dieťaťa. Opýtala som sa, prečo je dieťa zranené. Spoločne sme prišli na to, že je to preto, lebo nerozumie hádke a bojí sa. Nadviazala som na to, že tútorka je dieťa, a keď sa hádajú deti a nadávajú si, sú ako rodičia, ktorým nerozumie. Ona tomu nerozumie, je zasiahnutá, smutná a bojí sa. Tútorka nadviazala tým, že sa cítila zasiahnutá, keď počula nadávky od detí, a jediné, čo mohla urobiť, bolo kričať, aby to zastavila. Detí som sa opýtala, prečo musela kričať. Zopakovali, že im asi nerozumela. Dodala som, že kričala o pomoc. Asi sa takto cítia aj deti, keď nerozumejú rodičom a chcú na nich kričať – kričať o pomoc, aby prestali. Tútorka opísala svoje pocity – ako sa vtedy cítila, aké to bolo ťažké, lebo u nich doma sa nenadáva, a že ju takýto „ohňostroj“ zranil.

Deti sa dohodli, že nebudú nadávať. Nasledovalo, že sme sa pýtali, prečo vôbec nadávame. Odpovedali, že preto, lebo sú nahnevaní. Opýtala som sa, čo sa v tele deje, keď je človek nahnevaný. Ukázali, ako sú veľkí a ako kričia. Opísala som im obraz človeka, ktorý hnev potrebuje na to, aby aktivoval všetky svoje sily. Krv sa mu leje do tváre, je červený, horúci a má všetku silu na to, aby porazil nepriateľa. A pretože túto silu v tele počas hnevu majú, dohodli sme sa na bezpečnom pravidle, ako hnev dostať z tela von.

Dali sme si na zem vankúš a ukázali si presný spôsob, ako môžeme hnev vybiť na vankúši tak, aby sme ho nepotrhali a zároveň si neublížili. Deti si sami navrhli pravidlo, že počas „vybíjania hnevu“ sa im druhí nebudú posmievať. Dodala som, že vytvoria bezpečný priestor pre hnev toho druhého. Dohodli sme sa, že keď je niekto nahnevaný, bude sám s vankúšom a ostatní mu do toho nebudú zasahovať, aby sa nezranili.

Rozprávali sme si aj o odstrašujúcom tanci Haka novozélandských obyvateľov, ktorí dokázali nadávkami, prepracovaným jazykom a strašidelnými prejavmi na smrť vydesiť svojho nepriateľa. Takto sme si ilustrovali, že slová dokážu niekedy zraniť viac ako výstrel. Nadávky a vysmievanie sa môžu odplašiť aj vojsko so zbraňami. Nakoniec sme sa dohodli, že nadávky sa nebudú používať.

Autor: *Zuzana Matúšová*

LÚŠTENKA

informácie

Ukážka

Na lúštenke sa nachádzajú rôzne slová, ktoré sú znázornené obrázkami. Každé slovo je spojené s niečím známym a zaujímavým.

LÚŠTENKA

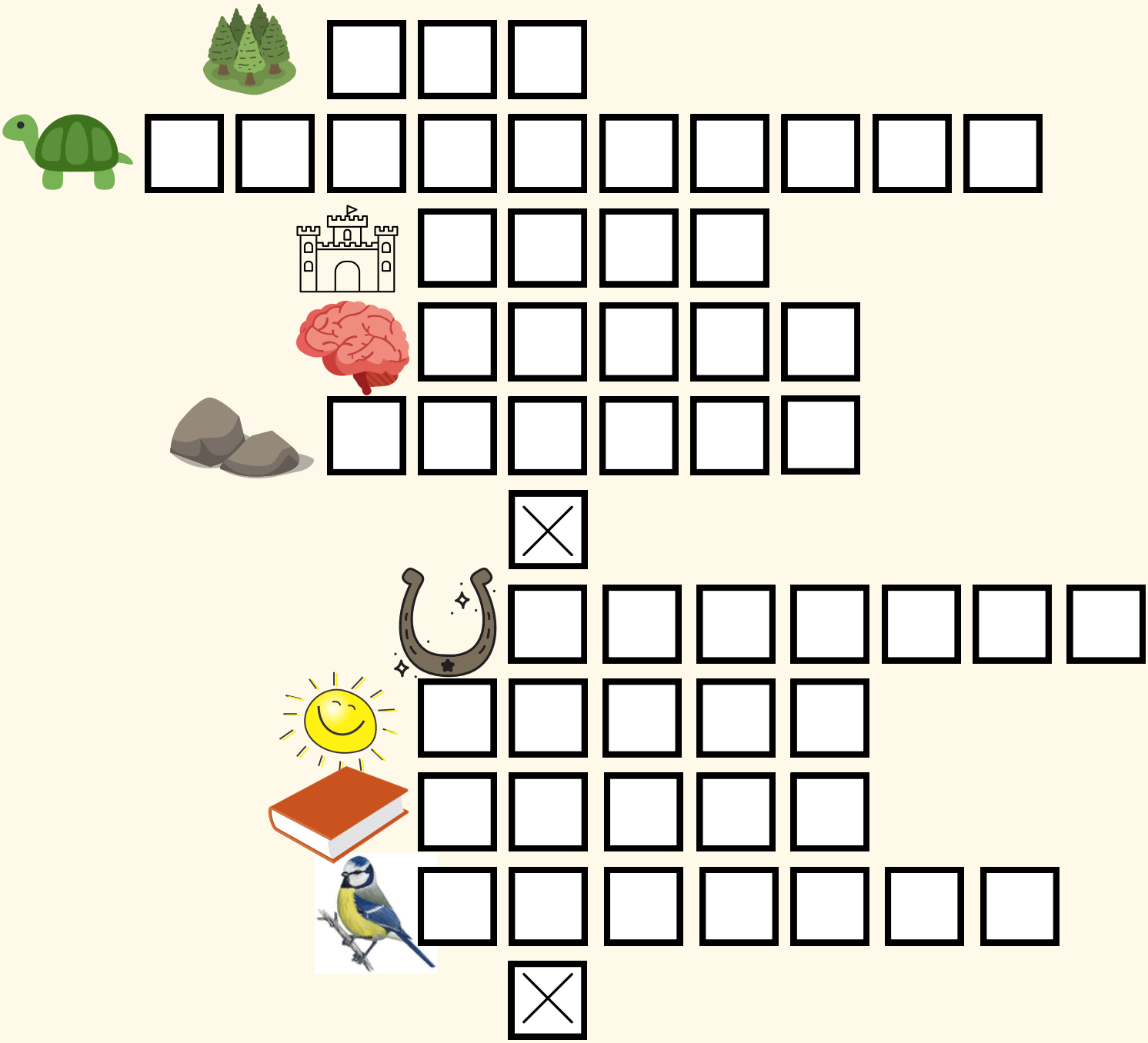
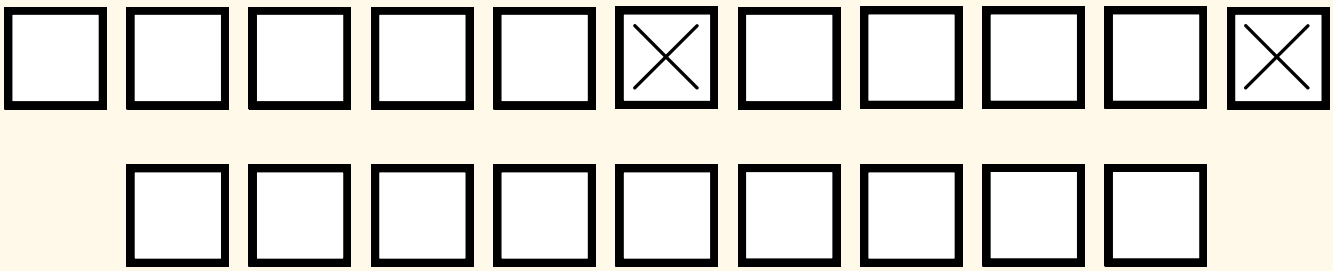
Riešenie lúštenky